

1.1 Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Τα παλαιότερα χρόνια η Λογιστική εθεωρείτο τεχνική, γιατί συνδεόταν άμεσα με την καταστιχογραφία, την τεχνική δηλαδή καταχώρησης στα λογιστικά βιβλία των λογιστικών γεγονότων (bookkeeping). Στα νεότερα χρόνια, καλλιεργήθηκε, πολλές φορές και με επιμέλεια, η άποψη ότι η Λογιστική αποτελεί ένα εργαλείο της Χρηματοοικονομικής Επιστήμης, με την βοήθεια του οποίου δημιουργούνται ορθά δεδομένα για να χρησιμοποιηθούν από την τελευταία. Αργότερα, με την ανάπτυξη της πληροφορικής, συνδέθηκε με τα πληροφοριακά συστήματα, των οποίων θεωρήθηκε ένα μικρό μέρος. Ξεκινώντας λοιπόν αυτό το βιβλίο, οι συγγραφείς του θεωρούν σκόπιμο να καθορίσουν την έννοια και το περιεχόμενο της Λογιστικής Επιστήμης, μίας επιστήμης παρεξηγημένης και παραγκωνισμένης, πολλές φορές αθέλητα, άλλες όμως φορές ηθελημένα, εξαιτίας επιστημολογικών, επαγγελματικών και άλλων πιθανών συμφερόντων.

Η πλειοψηφία των επιστημών σήμερα έχει δανειστεί ή και οικειοποιηθεί μεθοδολογικά εργαλεία από άλλες επιστήμες και κυρίως από τα μαθηματικά για να μπορέσει να εμβαθύνει στα ερωτήματα του επιστημονικού πεδίου που θεραπεύει. Αυτό δεν σημαίνει ότι όλες οι επιστήμες είναι υποτομείς άλλων επιστημονικών κλάδων ή στερούνται ποιοτικού περιεχομένου. Τα μεθοδολογικά εργαλεία υπάρχουν για να απαντούν με μεγαλύτερη ή μικρότερη ακρίβεια στα ερωτήματα, που θέτει η επιστημονική αγωνία των ερευνητών, κάθε επιστημονικής περιοχής. Με το σκεπτικό αυτό, η Λογιστική μπορεί να οριστεί ως « η επιστήμη που ασχολείται με την παροχή χρηματοοικονομικών πληροφοριών, με σκοπό την ενημέρωση όλων των ενδιαφερόμενων μίας οικονομικής μονάδας»¹.

1. Έχουν δοθεί και άλλοι ορισμοί, όπως αυτός της Ε. Βασιλάτου Θανοπούλου (2001), σελ. 39, όπου αναφέρει: «Συγκεκριμένα, η Λογιστική κατά τα τελευταία έτη, ορίζεται ως ο επιστημονικός κλάδος, που ασχολείται με την παροχή χρηματοοικονομικών πληροφοριών για την ενημέρωση όλων των ενδιαφερομένων για τις οικονομικές μονάδες, την υποβοήθηση της διοίκησης και της λειτουργίας των οικονομικών μονάδων και τη διευκόλυνση οικονομικής και κοινωνικής σημασίας δραστηριοτήτων». Επίσης, ένας ακόμη, ορισμός, είναι αυτός των Δ. Γκίνογλου, Π. Ταχυνάκη, Σ. Μωυσή, (2005), σελ. 43, «Η Λογιστική Επιστήμη ορίζεται ως ο επιστημονικός κλάδος που ασχολείται με την αναγνώριση, μέτρηση, συστηματική καταχώριση – καταγραφή και συσχέτιση οικονομικών, κατά κανόνα, πληροφοριών, που αφορούν τη ζωή των οικονομικών μονάδων και αποσκοπούν στο να βοηθήσουν τους ενδιαφερόμενους να λάβουν επιχειρηματικές αποφάσεις».

Επομένως, θα πρέπει στη συνέχεια να εξεταστεί, πρώτον, η έννοια της οικονομικής μονάδας και πιο συγκεκριμένα η έννοια της λογιστικής μονάδας και δεύτερον, ο τρόπος απεικόνισης και ανάλυσης των συνεπειών των παραπάνω σχέσεων. Πριν προχωρήσει ο αναγνώστης στην εξέταση των παραπάνω εννοιών, θα πρέπει να επισημανθεί ότι στο περιεχόμενο αυτού του εισαγωγικού βιβλίου δεν θα μελετηθεί η επιστήμη της λογιστικής με όλες τις εξειδικεύσεις της, αλλά θα εστιασθεί η προσοχή στη Χρηματοοικονομική Λογιστική, που αποτελεί έναν από τους κλάδους της λογιστικής, ο οποίος, ωστόσο, θεωρείται η βάση για την κατανόηση των υπόλοιπων κλάδων της.

1.1.1 Οικονομική Μονάδα και Λογιστική Μονάδα

Με τον όρο **οικονομική μονάδα** εννοούμε τον οργανωμένο και συστηματικό συνδυασμό των συντελεστών παραγωγής για την επίτευξη συγκεκριμένων, αντικειμενικών σκοπών². Δηλαδή, οικονομική μονάδα είναι το περίπτερο, η εταιρία παροχής υπηρεσιών, η εμπορική επιχείρηση, η βιομηχανία, η τράπεζα, το σωματείο και κάθε κοινωνική μονάδα, η οποία έχει σκοπό την ικανοποίηση ανθρώπινων αναγκών. Οι οικονομικές μονάδες διακρίνονται σε δύο κατηγορίες, τις παραγωγικές οικονομικές μονάδες και τις καταναλωτικές. Οι πρώτες έχουν σκοπό την παραγωγή αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών και ενδιαφέρουν κατά κύριο λόγο τη λογιστική. Οι καταναλωτικές οικονομικές μονάδες έχουν σκοπό την κάλυψη περισσότερο κοινωνικών αναγκών (σωματεία κ.ά.). Τέλος, οι παραγωγικές οικονομικές μονάδες διακρίνονται σε κερδοσκοπικές (επιχειρήσεις) και σε μη κερδοσκοπικές μονάδες. Οι νεώτεροι συγγραφείς της Διοίκησης Επιχειρήσεων στρέφονται περισσότερο στην άποψη ότι οι επιχειρήσεις σήμερα δεν επιδιώκουν ένα μόνο αντικειμενικό σκοπό, αλλά ταυτόχρονα πολλούς και διαφορετικούς, από τους οποίους πολλοί δεν θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως κερδοσκοπικοί. Μακροχρόνια όμως θα πρέπει να γίνει αποδεκτό ότι ο κυριότερος σκοπός ύπαρξης των παραγωγικών οικονομικών μονάδων είναι η δημιουργία κέρδους.

Έχοντας ξεκαθαρίσει την έννοια της οικονομικής μονάδας, θα πρέπει να τονισθεί ότι η έννοια αυτή διαφέρει από την **λογιστική μονάδα**. Η τελευ-

2. Βλέπε Ε. Βασιλάτου Θανοπούλου, (2001), σελίδα 48.

ταία αφορά την οικονομική μονάδα, η οποία διατηρεί αυτοτελές σύστημα λογιστικών βιβλίων, καθώς και δική της, ξεχωριστή, νομική προσωπικότητα. Δηλαδή μία οικονομική μονάδα δύναται να περιλαμβάνει περισσότερες από μία λογιστικές μονάδες (όμιλοι επιχειρήσεων) και το αντίθετο μία λογιστική μονάδα δύναται να περιλαμβάνει περισσότερες από μία οικονομικές μονάδες (αυτόνομα υποκαταστήματα). Η έννοια της λογιστικής μονάδας έχει θεσπιστεί στην λογιστική για να υπάρχει διαχωρισμός αυτής από τον επιχειρηματία (φορέα). Η νομοθεσία πρέπει να διαφυλάξει τα συμφέροντα των δανειστών της επιχείρησης και γενικότερα των τρίτων ενδιαφερομένων, για τον λόγο αυτό προσπαθεί να μειώσει τυχόν αυθαιρεσίες των ιδιοκτητών της επιχείρησης, οι οποίες θα οδηγήσουν σε κίνδυνο τα δανειακά της κεφάλαια. Με το σκεπτικό αυτό έχει θεωρήσει την οικονομική μονάδα νομικό ξεχωριστό πρόσωπο με περιουσιακά στοιχεία, απαιτήσεις και υποχρεώσεις δικές της και φυσικά διαφορετικές από εκείνες του επιχειρηματία.

1.1.2 Διακρίσεις Οικονομικών Μονάδων

Μετά την συνοπτική αναφορά στις οικονομικές μονάδες, δεν θα πρέπει να παραληφθεί η παρουσίαση των βασικότερων διακρίσεων τους. Με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται καλύτερη και πληρέστερη πληροφόρηση, η οποία παρέχεται μέσω των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, στους άμεσα και έμμεσα ενδιαφερόμενους. Οι οικονομικές μονάδες διακρίνονται ανάλογα με την προέλευση του φορέα τους σε:

- Ιδιωτικές
- Δημόσιες
- Μικτές

Ιδιωτικές οικονομικές μονάδες καλούνται αυτές, που έχουν φορέα (ιδιοκτήτη) ένα ή περισσότερους ιδιώτες (φυσικά πρόσωπα) ή/και ένα ή περισσότερα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (εταιρίες). Για τις επιχειρήσεις αυτές δεν χρειάζονται παραδείγματα, γιατί αφορούν την μεγάλη πλειοψηφία των εταιριών που δραστηριοποιούνται με ιδιοκτήτες μεμονωμένα άτομα ή ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Δημόσιες οικονομικές μονάδες ονομάζονται αυτές, που έχουν φορέα το ίδιο το κράτος ή ένα ή περισσότερα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου.

Παραδείγματα τέτοιων επιχειρήσεων είναι συνήθως οι επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας (παραγωγής ρεύματος, ύδρευσης κ.ά.).

Μικτές ονομάζονται οι οικονομικές μονάδες που έχουν φορείς το κράτος ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, αλλά και ιδιώτες ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου. Τέτοιες επιχειρήσεις είναι συνήθως μεγάλες πρώην δημόσιες οικονομικές μονάδες, οι οποίες έχουν μετοχοποιηθεί και οι μετοχές τους βρίσκονται στα χέρια ιδιωτών, αλλά και επιχειρήσεων.

Με κριτήριο το μέγεθος, οι οικονομικές μονάδες χωρίζονται με βάση τον κύκλο εργασιών (πωλήσεις), τα απασχολούμενα κεφάλαια, τον αριθμό των εργαζομένων κ.ά. σε:

- Μικρές
- Μεσαίες
- Μεγάλες

Το κριτήριο αυτό χρησιμοποιείται συνήθως σε επίπεδο εθνικής οικονομίας για την άσκηση οικονομικής πολιτικής. Η χρήση του κύκλου εργασιών ή των απασχολούμενων κεφαλαίων κ.ά. ως μέσο διάκρισης εξαρτάται από τον οικονομικό τομέα, τον τόπο και χρόνο εφαρμογής του.

Με κριτήριο το αντικείμενο δράσης, οι οικονομικές μονάδες διακρίνονται σε:

- Εμπορικές
- Βιομηχανικές
- Ασφαλιστικές
- Τραπεζικές
- Ναυτιλιακές κ.λπ.

Σύμφωνα με τη νομική τους μορφή, οι οικονομικές μονάδες διακρίνονται σε³:

- Ατομική Επιχείρηση
- Ομόρρυθμη Εταιρία
- Ετερόρρυθμη Εταιρία
- Μετοχική Ετερόρρυθμη Εταιρία
- Συμμετοχική ή αφανή εταιρία
- Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης

3. Δ. Γκίνογλου, Π. Ταχυνάκης, Σ. Μωυσή, (2005), σελ. 33.

- Μονοπρόσωπη Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης
- Ανώνυμη Εταιρία
- Συνεταιρισμό
- Κοινοπραξία

Η Ατομική Επιχείρηση έχει ένα μόνο φορέα (ιδιοκτήτη, φυσικό πρόσωπο). Η ίδρυσή της δεν απαιτεί ελάχιστο ύψος κεφαλαίου, αλλά ο φορέας ευθύνεται απεριόριστα, δηλαδή πέρα του κεφαλαίου της εταιρίας και με την προσωπική του περιουσία για τις υποχρεώσεις της επιχείρησης.

Η Ομόρρυθμη Εταιρία δημιουργείται από δύο ή περισσότερους φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα). Η δημιουργία της εταιρίας αυτής δεν απαιτεί ελάχιστο κεφάλαιο, αλλά οι ομόρρυθμοι εταίροι ευθύνονται, όπως και στην ατομική επιχείρηση, απεριόριστα και μάλιστα εξ αδιαίρετου (εις ολόκληρο) για τις υποχρεώσεις της εταιρίας. Δηλαδή, κάθε ομόρρυθμος εταίρος ευθύνεται για όλες τις υποχρεώσεις της εταιρίας σαν να είναι ο μοναδικός οφειλέτης, έχει όμως το δικαίωμα να ζητήσει το ποσό που αναλογεί στην μερίδα του καθενός από τους υπόλοιπους εταίρους από αυτούς (δικαίωμα αναγωγής).

Η Ετερόρρυθμη Εταιρία δημιουργείται από δύο τουλάχιστον εταίρους, από τους οποίους ο ένας τουλάχιστον είναι ομόρρυθμος και ευθύνεται, όπως ήδη αναφέρθηκε στην ομόρρυθμη εταιρία. Ο ετερόρρυθμος εταίρος ευθύνεται μέχρι το ύψος του κεφαλαίου το οποίο έχει καταβάλει, αλλά υπόκειται σε σημαντικούς περιορισμούς. Συγκεκριμένα, δεν δύναται να είναι διαχειριστής της εταιρίας ή να την δεσμεύσει με οποιοδήποτε τρόπο. Εάν προβεί σε ανάλογη ενέργεια καθίσταται αυτόματα ομόρρυθμος εταίρος με όλη την ευθύνη που αυτό συνεπάγεται.

Η Μετοχική Ετερόρρυθμη Εταιρία λειτουργεί, όσον αφορά την ευθύνη, ως η απλή ετερόρρυθμη εταιρία. Το μέρος του κεφαλαίου όμως, που εισφέρεται από τους ετερόρρυθμους εταίρους, αντιπροσωπεύεται από ονομαστικές μετοχές, οι οποίες μπορούν να μεταβιβαστούν σε τρίτο πρόσωπο, χωρίς κώλυμα και χωρίς λύση και εκκαθάριση της εταιρίας.

Η Συμμετοχική (ή Αφανής) Εταιρία εμφανίζει όλα τα χαρακτηριστικά εμπορικής εταιρίας, δημιουργείται όμως για να καλύψει τις συναλλακτικές σχέσεις μεταξύ των εταίρων. Όσον αφορά τις σχέσεις της εταιρίας με τρίτους, οι εταίροι συναλλάσσονται ως άτομα διατηρώντας την ατομικότητά τους. Η αφάνεια έχει νομική σημασία, οι τρίτοι ενδιαφερόμενοι γνωρίζουν την ύπαρξη της εταιρίας.

Η Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) ανήκει στην κατηγορία των κεφαλαιουχικών εταιριών. Συγκεκριμένα για να συσταθεί η εταιρία αυτή απαιτείται να καταβληθεί το ελάχιστο κεφάλαιο που ορίζει ο νόμος, το οποίο χωρίζεται σε εταιρικά μερίδια ίσης αξίας μεταξύ τους. Το σύνολο των εταιρικών μεριδίων, τα οποία έχει ο κάθε εταίρος αποτελούν την εταιρική του μερίδα. Η ευθύνη του εταίρου για τις υποχρεώσεις της εταιρίας περιορίζεται στο ύψος του κεφαλαίου που του ανήκει. Την ευθύνη για τις εμπορικές πράξεις της εταιρίας την έχει ο διαχειριστής αυτής.⁴

Η Μονοπρόσωπη Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης παρουσιάζει τα χαρακτηριστικά της Ε.Π.Ε., αλλά στην επωνυμία της πρέπει ν' αναγράφεται ο όρος «μονοπρόσωπη» για την προστασία των συναλλασσόμενων με αυτήν.

Η Ανώνυμη Εταιρία (Α.Ε.) δημιουργήθηκε για να δώσει λύση στο πρόβλημα συλλογής σημαντικών κεφαλαίων. Με το σκεπτικό αυτό, το κεφάλαιο της διαιρείται σε πολλά ίσα μέρη, τις μετοχές, οι οποίες είναι εύκολα μεταβιβάσιμες. Οι φορείς της (φυσικά ή/και νομικά πρόσωπα) είναι περισσότεροι του ενός και η αξία των μετοχών, τις οποίες κατέχουν, αποτελεί το μετοχικό τους κεφάλαιο. Η Ανώνυμη εταιρία είναι και αυτή κεφαλαιουχική εταιρία, δηλαδή για να συσταθεί απαιτείται το ελάχιστο κεφάλαιο που ορίζει ο νόμος. Οι μέτοχοι της εταιρίας αυτής ευθύνονται μέχρι το ύψος του μετοχικού κεφαλαίου, το οποίο κατέχουν και την ευθύνη για την διοίκηση της εταιρίας έχει το διοικητικό της συμβούλιο.⁵

Ο Συνεταιρισμός ιδρύεται από ένα ή περισσότερα πρόσωπα με καταβολή του κεφαλαίου με μετρητά. Το κεφάλαιο διαιρείται σε ίσες συνεταιριστικές μερίδες, τις οποίες λαμβάνουν τα μέλη αυτού και η είσοδος κάθε νέου μέλους πραγματοποιείται με έγγραφη δήλωσή του, ότι αποδέχεται το καταστατικό του συνεταιρισμού και χρηματική καταβολή της αξίας της συνεταιριστικής του μερίδας. Η αποχώρηση ενός μέλους γίνεται με τις ίδιες απλές διαδικασίες, όπως και αυτές τις εισόδου. Επειδή στον συνεταιρισμό υπάρχει το χαρακτηριστικό της ελεύθερης εισόδου και εξόδου των μελών, καλείται εταιρία μεταβλητού κεφαλαίου σε αντίθεση με την ανώνυμη εταιρία και αυ-

4. Στο Παράρτημα Β' του βιβλίου παρατίθεται ο νόμος 3190, ο οποίος διέπει την λειτουργία των Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης (όπως τροποποιήθηκε από τον Ν. 3634 του 2008).

5. Στο 1ο παράρτημα του βιβλίου παρατίθεται ο νόμος 2190, ο οποίος διέπει την λειτουργία των Ανωνύμων Εταιριών (κωδικοποιημένος έως τον 3604 του 2007).

τήν της περιορισμένης ευθύνης, οι οποίες ονομάζονται εταιρίες σταθερού κεφαλαίου, διότι η είσοδος και η έξοδος των φορέων από το κεφάλαιο των εταιριών αυτών απαιτεί συγκεκριμένες και αυστηρές νομικές διαδικασίες.

Τέλος, η Κοινοπραξία είναι συνεργασία νομικών ή/και φυσικών προσώπων σε άτυπη εταιρία, η οποία τηρεί δικό της σύστημα λογιστικών βιβλίων, αλλά ταυτόχρονα μέσα σε αυτή, οι συμμετέχοντες διατηρούν την εταιρική ή ατομική επιχειρηματική αυτοτέλειά τους.

1.2 ΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Στην αρχή της προηγούμενης ενότητας αναφέρθηκε ότι στο εισαγωγικό αυτό βιβλίο θα τοποθετηθούν τα πρώτα θεμέλια της Χρηματοοικονομικής Λογιστικής, η οποία είναι μία από τις εξειδικεύσεις της επιστήμης της Λογιστικής. Θα ήταν όμως παράλειψη να μην αναφερθούμε συνοπτικά και στις σημαντικότερες από τις υπόλοιπες εξειδικεύσεις της επιστήμης αυτής. Στη συνέχεια του κεφαλαίου παρουσιάζονται οι εξειδικεύσεις (κλάδοι) της Λογιστικής επιστήμης, με ενδεικτική σειρά και όχι σειρά σημαντικότητας.

- **Η Χρηματοοικονομική Λογιστική** (Financial Accounting) είναι ο κλάδος, ο οποίος ασχολείται με την παροχή οικονομικών πληροφοριών, σχετικών με τις οικονομικές μονάδες προς τους τρίτους ενδιαφερόμενους, δηλαδή αυτούς, οι οποίοι δεν έχουν πρόσβαση στα λογιστικά βιβλία των μονάδων αυτών. Ονομάζεται και Γενική Λογιστική (comptabilité générale, γαλλογερμανική άποψη), διότι ασχολείται με την παροχή γενικών οικονομικών πληροφοριών για τις οικονομικές μονάδες, των οποίων η δημιουργία βασίζεται σε γενικά αποδεκτές αρχές. Συνεπώς, βασικά χαρακτηριστικά αυτού του κλάδου της λογιστικής είναι τα ακόλουθα:
 1. Η τήρηση της Χρηματοοικονομικής Λογιστικής από τις οικονομικές μονάδες έχει αντικειμενικό σκοπό την παροχή πληροφοριών, κυρίως σε πρόσωπα, που βρίσκονται εκτός των οικονομικών μονάδων, δηλαδή τρίτων προσώπων.
 2. Η εφαρμογή της εξαρτάται από νομοθετικές ρυθμίσεις.
 3. Οι διαδικασίες τήρησής της εξαρτώνται από λογιστικούς κανόνες (λογιστικές αρχές ή λογιστικές παραδοχές).
- Η Διοικητική Λογιστική (Managerial Accounting) ασχολείται με την

παροχή των λογιστικών πληροφοριών με τέτοια μορφή, ώστε να είναι χρήσιμες στην διοίκηση των οικονομικών μονάδων για την λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων. Η λογιστική πληροφόρηση δίδεται με σκοπό την διευκόλυνση του προγραμματισμού ή ελέγχου (προϋπολογισμού ή απολογισμού) των δραστηριοτήτων της επιχείρησης.

- **Η Κοστολόγηση (Cost Accounting)** ασχολείται με τον προσδιορισμό και ανάλυση του κόστους παραγωγής των προϊόντων ή υπηρεσιών, που παράγει η επιχείρηση, ώστε η τελευταία να είναι σε θέση πάρει αποφάσεις σχετικές με την παραγωγική της διαδικασία.
- **Η Φορολογική Λογιστική (Tax Accounting)** ασχολείται με τον λογιστικό χειρισμό και την επίδραση της φορολογικής νομοθεσίας στις επιχειρήσεις.
- **Η Ελεγκτική Λογιστική (Auditing)** ασχολείται με τη δημιουργία κανόνων και μεθόδων για την υλοποίηση ελέγχων στις λογιστικές μονάδες, όσον αφορά την ορθότητα και πληρότητα των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων αυτών.

Άλλοι κλάδοι της λογιστικής επιστήμης, οι οποίοι αναπτύσσονται με ιδιαίτερη ταχύτητα, είναι η Λογιστική Πληθωρισμού, η Λογιστική Ανθρώπινου Δυναμικού, η Περιβαλλοντική Λογιστική, η Διεθνής Λογιστική, η Κυβερνητική Λογιστική κ.ά.

1.2.1 Χρησιμότητα των Λογιστικών Πληροφοριών

Στην προηγούμενη ενότητα αναφέρθηκε ότι, η χρηματοοικονομική λογιστική αποτελεί σημαντική πηγή πληροφοριών, κυρίως για τους τρίτους ενδιαφερόμενους, δηλαδή αυτούς οι οποίοι ευρίσκονται στο εξωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης και δεν έχουν άμεση πρόσβαση στα λογιστικά της βιβλία.

6. Θα πρέπει να τονισθεί ιδιαίτερα έντονα, ότι οι απαιτήσεις κάθε οικονομικής μονάδας για λογιστική πληροφόρηση και συνεπώς το κόστος παραγωγής της πληροφορίας αυτής, θα πρέπει να είναι ανάλογο με τις οικονομικές δυνατότητες της συγκεκριμένης επιχείρησης. Εάν για την παραγωγή των λογιστικών πληροφοριών, η επιχείρηση βρεθεί σε οικονομική αδυναμία, τότε είναι σαν χρησιμοποιούμε ιδιαίτερα ισχυρά φάρμακα για την καταπολέμηση ελαφρών ασθενειών και ο ασθενής πεθαίνει από τις παρενέργειες των φαρμάκων αυτών. Θα πρέπει πάντα να θυμόμαστε την αρχαία ρήση «παν μέτρο άριστο».

Βέβαια, το κόστος παραγωγής αυτής της πληροφορίας⁶ είναι σημαντικό και για αυτό δεν θα ήταν δυνατό να μην χρησιμοποιηθεί και για πληροφόρηση της διοίκησης της επιχείρησης. Με το σκεπτικό αυτό οι λόγοι, οι οποίοι καθιστούν τη χρηματοοικονομική λογιστική απαραίτητη πηγή για την διοίκηση της οικονομικής μονάδας είναι οι παρακάτω:

1. Συντελεί στον προγραμματισμό δράσεως της οικονομικής μονάδας.
2. Συντελεί στην εύρυθμη λειτουργία της οικονομικής μονάδας.
3. Συντελεί στον έλεγχο της διαχείρισής της.
4. Συντελεί στην ορθότερη οργάνωσή της.

Όσον αφορά τους τρίτους ενδιαφερόμενους, οι οποίοι είναι οι κυριότεροι καταναλωτές των προϊόντων της χρηματοοικονομικής λογιστικής, δηλαδή των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων⁷, οι κυριότερες ομάδες ενδιαφερομένων είναι:

- Οι φορείς (ιδιοκτήτες) της επιχείρησης, εφόσον δεν ασχολούνται με την διοίκηση αυτής, διότι έχουν μικρό ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο της εταιρίας. Παράδειγμα αυτής της περίπτωσης είναι οι μέτοχοι σε ανώνυμη εταιρία, που έχουν μικρό αριθμό μετοχών στην κατοχή τους. Οι άνθρωποι αυτοί θα επιθυμούσαν να γνωρίζουν την οικονομική κατάσταση της εταιρίας, όσο μικρό κεφάλαιο και να έχουν επενδύσει σε αυτήν.
- Οι προμηθευτές της επιχείρησης επιθυμούν να γνωρίζουν την οικονομική κατάσταση αυτής για να γνωρίζουν το μέγεθος του κινδύνου που διastreχουν οι πιστώσεις που έχουν δώσει στην συγκεκριμένη οικονομική μονάδα.
- Οι τράπεζες με τις οποίες συνεργάζεται η επιχείρηση ζητούν να μαθαίνουν την οικονομική πορεία αυτής για να αποφασίσουν εάν θα αυξήσουν το περιθώριο χρηματοδότησης σ' αυτήν ή το αντίθετο, ανάλογα με τον πιθανό κίνδυνο που παρουσιάζει η οικονομική μονάδα.

7. Θα πρέπει να επισημανθεί στον αναγνώστη, ότι στο βιβλίο αυτό, οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις αναφέρονται και ως ετήσιες οικονομικές καταστάσεις ή ετήσιες λογιστικές καταστάσεις για να συνηθίζει ο αναγνώστης στην ορολογία, η οποία υπάρχει στην ελληνική βιβλιογραφία, καθώς και στον ελληνικό οικονομικό τύπο. Επισημαίνεται όμως, ότι και οι τρεις ονομασίες αφορούν τις ίδιες καταστάσεις, δηλαδή αυτές που οποίες καταρτίζουν οι οικονομικές μονάδες στο τέλος του λογιστικού τους έτους, το οποίο ονομάζεται λογιστική χρήση.

- Οι πιθανοί επενδυτές, οι οποίοι επιθυμούν να γνωρίζουν την οικονομική θέση της επιχείρησης στην οποία σκοπεύουν να επενδύσουν τις αποταμιεύσεις τους, να συνεργασθούν μαζί της ή ακόμη να συγχωνευθούν με αυτήν ή και να την εξαγοράσουν.
- Οι φορολογικές αρχές, οι οποίες επιθυμούν να γνωρίζουν το οικονομικό αποτέλεσμα της επιχείρησης για να επιβάλλουν την φορολογία.

Οι ανωτέρω περιπτώσεις είναι ενδεικτικές και όχι περιοριστικές για τον αναγνώστη, ο οποίος, εάν κοιτάξει προσεκτικά την αγορά στην οποία λειτουργούν οι επιχειρήσεις, θα βρει μεγάλο αριθμό άλλων ενδιαφερομένων για την οικονομική τους κατάσταση, πέραν των ήδη αναφερθέντων παραπάνω, όπως η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, εταιρίες βάσεων δεδομένων, ερευνητές κ.ά.

1.3 ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Η χρηματοοικονομική λογιστική, όπως έχει ήδη αναφερθεί σε προηγούμενη ενότητα, έχει ως βασικό σκοπό ύπαρξης την παροχή πληροφοριών στους ενδιαφερόμενους χρήστες. Κατά την δημιουργία των πληροφοριών αυτών, αλλά και κατά την διάρκεια της αποτύπωσης τους στα λογιστικά βιβλία της οικονομικής μονάδας, εμφανίζονται σοβαρά προβλήματα, τα οποία προέρχονται από τις ιδιαιτερότητες του οικονομικού τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται αυτή. Για να λυθούν τα προβλήματα αυτά, έστω και για συγκεκριμένη χρονική περίοδο, ο τρόπος που αναλύονται, καταχωρούνται, συγκροτώνονται και παρουσιάζονται τα γεγονότα, που επιδρούν στην οικονομική κατάσταση μίας οικονομικής μονάδας, όπως επίσης και η κατάρτιση των λογιστικών καταστάσεων αυτής, βασίζονται σε ένα σύνολο βασικών λογιστικών αρχών (Generally Accepted Accounting Principles)⁸ ή διαφορετικά γενικά παραδεκτών λογιστικών αρχών, καθώς και στη χρήση μεθόδων και διαδικασιών. Η εφαρμογή των αρχών αυτών εξασφαλίζει ομοιόμορφη αντιμετώπιση των πρακτικών προβλημάτων από τις οικονομικές μονάδες, ώστε ν'

8. Ο όρος αρχή δεν σημαίνει θεμελιώδη αλήθεια ή αξίωμα, αλλά περισσότερο έναν αναγνωρισμένο οδηγό δράσης, μία μόνιμη μέθοδο ή βάση συμπεριφοράς. Η άποψη αυτή τεκμηριώνεται από τον Ε. Σακέλλη, (2002), σελ. 55.

αποφεύγεται, στο μέτρο του δυνατού, η παραπλάνηση των χρηστών των λογιστικών καταστάσεων. Οι αρχές αυτές αλλάζουν με την πάροδο του χρόνου, ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες του διαρκώς μεταβαλλόμενου οικονομικού περιβάλλοντος. Με την αναθεώρηση και εκσυγχρονισμό των βασικών λογιστικών αρχών ασχολούνται αρκετοί διεθνείς οργανισμοί, όπως το American Institute of Certified Public Accountants (A.I.C.P.A)⁹, το Accounting Principles Board (A.P.B.), το Accounting Standards Committee (A.S.C.) κ.ά. Στην Ελλάδα οι βασικές λογιστικές αρχές θεσμοθετήθηκαν με τον νόμο 2190/20 «περί ανωνύμων εταιριών», τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, καθώς και το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, το οποίο εναρμονίσθηκε με τις ευρωπαϊκές λογιστικές οδηγίες (4η & 7η ευρωπαϊκή οδηγία).

Στο σημείο αυτό, θα μπορούσε κάποιος ν' αναρωτηθεί για τ' αναγκαία ποιοτικά χαρακτηριστικά των λογιστικών πληροφοριών και κυρίως αυτών που δίδονται μέσα από τις λογιστικές καταστάσεις προς τους τρίτους ενδιαφερόμενους για την οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων. Τα χαρακτηριστικά αυτά είναι τα παρακάτω¹⁰:

- Οι λογιστικές πληροφορίες πρέπει να είναι **κατανοητές**. Συγκεκριμένα οι πληροφορίες πρέπει να δίδονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να μπορούν να τις κατανοήσουν σχετικά εύκολα οι χρήστες των πληροφοριών αυτών.
- Οι λογιστικές πληροφορίες θα πρέπει να είναι **σχετικές**. Δηλαδή, να είναι αυτές που χρειάζονται οι χρήστες των λογιστικών πληροφοριών και μάλιστα επειδή οι οικονομικές καταστάσεις είναι περιληπτικές, οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να είναι ουσιώδεις. Αναλυτικότερα, θα πρέπει να αυτές που βοηθούν τον χρήστη να σχηματίσει πλήρη και σωστή εικόνα της οικονομικής κατάστασης της οικονομικής μονάδας και όχι να τον παραπλανούν.
- Το γεγονός ότι οι οικονομικές καταστάσεις είναι περιληπτικές δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει να είναι **πλήρεις**. Συγκεκριμένα, οι παρεχόμενες πληροφορίες θα πρέπει να είναι αυτές, που δίνουν στον χρήστη των λογιστικών πληροφοριών την πιστή εικόνα της οικονομικής μονάδας, όπως συνήθως αναφέρεται στην βιβλιογραφία. Παραλήψεις σημαντι-

9. Δ. Γκίνογλου, Π. Ταχυνάκης, Σ. Μωυσή, (2005), σελ. 64.

10. Δ. Γκίκας, (2008), σελ. 25.

κών πληροφοριών είναι δυνατόν να οδηγήσουν στη λήψη λανθασμένων αποφάσεων από τους χρήστες των πληροφοριών αυτών.

- Οι λογιστικές πληροφορίες θα πρέπει να είναι **αξιόπιστες**. Αξιόπιστη είναι η πληροφορία, η οποία δεν έχει σημαντικά λάθη, δεν παρέχεται με προκατάληψη και συνεπώς παρέχει αξιόπιστη εικόνα της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης, χωρίς να περιορίζεται από νομότυπες διαδικασίες. Οι πληροφορίες που έχουν τα προαναφερθέντα χαρακτηριστικά καλούνται **ουδέτερες**, γιατί δεν κατευθύνουν τον χρήστη στην λήψη συγκεκριμένης απόφασης.
- Οι λογιστικές πληροφορίες θα πρέπει να είναι **συντηρητικές**, δηλαδή να εμφανίζουν την δυσμενέστερη πραγματική οικονομική κατάσταση της επιχείρησης. Συγκεκριμένα θα πρέπει να εμφανίζουν τα έσοδα και τα περιουσιακά στοιχεία (μέσα δράσης) της οικονομικής μονάδας στην χαμηλότερη δυνατή αξία τους, ενώ τα έξοδα και της υποχρεώσεις αυτής στην υψηλότερη δυνατή αξία τους.
- Ακόμη, οι παρεχόμενες λογιστικές πληροφορίες πρέπει να είναι **συγκρίσιμες**. Συγκρίσιμες πληροφορίες είναι αυτές, που παρέχονται για περισσότερες από μία χρονικές περιόδους, ίδιας διάρκειας και συνεχόμενες. Επίσης, θα πρέπει να έχουν παραχθεί με την χρήση ίδιων μεθόδων και γενικότερα της ίδιας λογιστικής πολιτικής (**συνέπεια των λογιστικών μεθόδων**). Εάν υπάρξει κάποια αλλαγή θα πρέπει ν' αναφέρεται και μάλιστα με τέτοιο τρόπο, ώστε να είναι εμφανείς οι συνέπειες της στις παρεχόμενες πληροφορίες από την μία χρονική περίοδο στην επόμενη.

Τέλος, πριν προχωρήσουμε στην παρουσίαση των βασικών λογιστικών αρχών, θα πρέπει να αναφερθούμε στους περιορισμούς που εμφανίζονται στην παροχή αξιόπιστης λογιστικής πληροφόρησης. Ο πρώτος και ιδιαίτερα σημαντικός περιορισμός είναι αυτός της **έγκαιρης** πληροφόρησης. Η παραγωγή της λογιστικής πληροφορίας απαιτεί την χρήση λογιστικών διαδικασιών, οι οποίες πολλές φορές είναι ιδιαίτερα χρονοβόρες (όπως, για παράδειγμα, η ολοκλήρωση των εγγραφών προσαρμογής, τις οποίες θα δούμε αναλυτικά σ' επόμενο κεφάλαιο) και σε αρκετές περιπτώσεις ξεπερνούν την χρονική λογιστική περίοδο για την οποία δίνεται η πληροφόρηση στον τρίτο ενδιαφερόμενο χρήστη.

Επόμενος περιορισμός είναι αυτός του **κόστους** παραγωγής της λογιστικής πληροφορίας. Δηλαδή, η λογιστική πληροφόρηση για να είναι αξιόπιστη

θα πρέπει να έχει ελεγχθεί από **εξωτερικό ελεγκτή**, γεγονός, το οποίο σε πολλές περιπτώσεις δεν δύναται να εφαρμοσθεί για λόγους κόστους, ιδίως σε μεσαίες και μικρότερες επιχειρήσεις.

Το κόστος της παραγωγής των λογιστικών πληροφοριών είναι συνάρτηση των ωφελειών, οι οποίες προκύπτουν από αυτές. Δηλαδή, η οικονομική κατάσταση της επιχείρησης και τα κεφάλαια που αυτή διαθέτει καθορίζουν την νομική μορφή της και με βάση την νομική αυτή μορφή και το ύψος των πωλήσεων της, καθορίζονται οι υποχρεώσεις της για δημιουργία περισσότερου ή λιγότερο αξιόπιστης πληροφόρησης.

Για να δημιουργούνται λογιστικές πληροφορίες με τα ανωτέρω χαρακτηριστικά, πρέπει να υιοθετούνται στην διαδικασία παραγωγής της πληροφόρησης αυτής, οι δώδεκα βασικές λογιστικές αρχές, που παρουσιάζονται στην συνέχεια.

1. Η βασική λογιστική αρχή της λογιστικής οντότητας ή, διαφορετικά της λογιστικής μονάδας (Accounting Entity Principle).

Σύμφωνα, λοιπόν, με αυτήν την αρχή, η λογιστική μονάδα θεωρείται μία ανεξάρτητη λογιστική οντότητα, με δικά της μέσα δράσης και δικές της υποχρεώσεις, που δεν συνδέονται με αυτά του που έχουν οι φορείς της. Για τον λόγο αυτό πρέπει να τονίσουμε ότι η λογιστική μονάδα διαθέτει αυτοτελές σύστημα λογιστικών βιβλίων, το οποίο παρουσιάζει αποκλειστικά τις δικές της δραστηριότητες. Εφόσον τηρείται με συνέπεια αυτή η λογιστική αρχή, οι υποχρεώσεις των φορέων δεν βαρύνουν την επιχείρηση, με αποτέλεσμα την αποτελεσματικότερη προστασία των απαιτήσεων των πιστωτών αυτής, των μικρομετόχων κ.ά.

Αναφέροντας την έννοια της λογιστικής οντότητας (ή λογιστικής μονάδας) θα πρέπει να τονισθεί ότι δεν ταυτίζεται πάντα η έννοια αυτή, με την έννοια του νομικού προσώπου (δηλαδή μίας ανώνυμης εταιρίας, μίας εταιρίας περιορισμένης ευθύνης κ.λπ.). Συγκεκριμένα, λογιστική μονάδα μπορεί να θεωρηθεί ένα σύνολο νομικών προσώπων, όπως, για παράδειγμα, ο όμιλος επιχειρήσεων, ο οποίος υποχρεούται, βάσει της νομοθεσίας, να συντάσσει ξεχωριστές οικονομικές καταστάσεις για το σύνολο των δραστηριοτήτων των νομικών αυτών προσώπων από τα οποία αποτελείται, από αυτές, που συντάσσουν, κάθε ένα ξεχωριστά, τα νομικά πρόσωπα που τον απαρτίζουν.

Οι οικονομικές καταστάσεις, που αφορούν ομίλους επιχειρήσεων ονομάζονται ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

2. Η αρχή της συνέχειας της δραστηριότητας της λογιστικής μονάδας ή της επιχειρηματικής δραστηριότητας (Going Concern Principle).

Σύμφωνα με αυτήν την αρχή, η επιστήμη της λογιστικής θεωρεί ότι η λογιστική οντότητα θα συνεχίσει τη δραστηριότητά της στο μέλλον. Αυτό δε σημαίνει ότι η λογιστική μονάδα δεν είναι δυνατόν να σταματήσει πλήρως τις δραστηριότητές της και ακόμη να πάψει να υφίσταται, εφόσον το οικονομικό περιβάλλον δεν είναι ευνοϊκό για την δραστηριότητά της. Σημαίνει ότι θα συνεχίσει τη λειτουργία της για τέτοιο χρονικό διάστημα, έτσι ώστε να εκπληρώσει τις όποιες υποχρεώσεις έχει αναλάβει και να αποδώσει στον (ή τους φορείς της) το καλλίτερο δυνατό αποτέλεσμα, βάσει των υπαρχουσών οικονομικών συγκυριών και των δεξιοτήτων της διοίκησής της. Δηλαδή, η ζωή της επιχείρησης θεωρείται ότι ξεκινά με τη σύσταση αυτής και τελειώνει με την λύση και εκκαθάρισή της.

Έχοντας υπόψη το ανωτέρω σκεπτικό, καταλαβαίνουμε ότι στις οικονομικές καταστάσεις, τις οποίες καταρτίζει μία λογιστική μονάδα, εμφανίζεται η πρόθεσή της να συνεχίσει να δραστηριοποιείται στον μέλλον, με τα μέσα δράσης και τις υποχρεώσεις της, όπως αυτές εμφανίζονται στις καταστάσεις αυτές. Εάν η πρόθεση αυτή μεταβληθεί και η επιχείρηση αποφασίσει να σταματήσει τις δραστηριότητές της (π.χ. οικονομικές καταστάσεις λύσης και εκκαθάρισης της οικονομικής μονάδας), τότε οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να καταρτισθούν με διαφορετική οπτική και σε νέες αξίες. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν οι αξίες στις οποίες μπορούν να ρευστοποιηθούν την συγκεκριμένη χρονική στιγμή, τα μέσα δράσης και οι υποχρεώσεις της, δηλαδή στις καθαρές ρευστοποιήσιμες αξίες τους.

3. Η αρχή της περιοδικότητας (Periodicity Principle).

Η λογιστική αυτή αρχή αναφέρεται στη διαίρεση της ζωής της επιχειρηματικής μονάδας σε ίσα χρονικά διαστήματα, αποσκοπώντας στον προσδιορισμό τόσο των αποτελεσμάτων, όσο και της χρηματοοικονομικής της κατάστασης. Τα χρονικά διαστήματα αυτά είναι συνήθως το ημερολογιακό έτος,

αλλά και άλλες λογιστικές περιόδους, όπως το τρίμηνο, το εξάμηνο κ.ά. Η χρονική περίοδος ίση μ' ένα ημερολογιακό έτος ονομάζεται «λογιστική χρήση», ενώ οποιοδήποτε άλλο χρονικό διάστημα, στο τέλος του οποίου καταρτίζονται οικονομικές καταστάσεις, ονομάζεται λογιστική περίοδος. Επίσης, το χρονικό διάστημα μέσα στο οποίο ολοκληρώνεται ή σχεδόν ολοκληρώνεται ένας κύκλος της παραγωγικής διαδικασίας, οπότε μπορεί να δοθεί σχετικά πλήρης και ακριβής πληροφόρηση στον χρήστη των λογιστικών πληροφοριών, ονομάζεται λογιστικό κύκλωμα.

Εάν δεν υιοθετείτο αυτή η αρχή, ο τρίτος ενδιαφερόμενος για τις λογιστικές πληροφορίες θα έπρεπε να περιμένει την λύση και εκκαθάριση της λογιστικής μονάδας για να έχει τις απαραίτητες πληροφορίες και να σχηματίσει την άποψη του για τις δραστηριότητες αυτής. Η αναμονή αυτή για συγκεκριμένες κατηγορίες τρίτων ενδιαφερόμενων είναι αδύνατη, όπως για παράδειγμα οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές, οι φορολογικές αρχές, οι χρηματοοικονομικοί αναλυτές κ.ά. Είναι κατανοητό ότι όσο μεγαλύτερο είναι το χρονικό διάστημα, για το οποίο θα καταρτίσει η επιχείρηση οικονομικές καταστάσεις, τόσο πιο αξιόπιστες θα είναι οι παρεχόμενες από αυτές οικονομικές πληροφορίες. Ο λόγος είναι ότι σε μεγάλα χρονικά διαστήματα, η κατανομή των εσόδων και των εξόδων είναι πιο αξιόπιστη, διότι κάποιοι κύκλοι της παραγωγικής διαδικασίας των προϊόντων (ή υπηρεσιών) της επιχείρησης θα έχουν ολοκληρωθεί και πωληθεί, συνεπώς η κατανομή τους είναι εφικτή, με σημαντική αξιοπιστία, στα διαστήματα αυτά. Αντίθετα, σε μικρά χρονικά διαστήματα, οι υπολογισμοί της κατανομής των εσόδων και των εξόδων είναι περισσότεροι, πολυπλοκότεροι και συχνά βασίζονται σε εκτιμήσεις, με αποτέλεσμα η αξιοπιστία τους να μειώνεται σημαντικά.

4. Η αρχή της χρηματικής (ή νομισματικής) μέτρησης (Monetary Unit Principle)

Σύμφωνα με αυτήν την αρχή, η χρηματοοικονομική λογιστική προβλέπει την καταχώρηση μόνο εκείνων των λογιστικών γεγονότων, που μπορούν να αποδοθούν σε χρηματικές μονάδες. Δηλαδή, μέσα δράσης και υποχρεώσεις μίας οικονομικής μονάδας θεωρούνται τα στοιχεία εκείνα μόνο, τα οποία μπορούν να αποδοθούν σε χρήμα. Ο λόγος θέσπισης της λογιστικής αυτής αρχής είναι ότι η νομισματική μονάδα είναι το πλέον κατάλληλο μέσο για την

παρουσίαση της χρηματοοικονομικής κατάστασης μίας επιχείρησης, καθώς και τον υπολογισμό των αποτελεσμάτων της. Η νομισματική αξία είναι απλή και κατανοητή σε όλους τους τρίτους ενδιαφερόμενους για την οικονομική πορεία της επιχείρησης. Η θέσπιση της αρχής αυτής, ενώ λύνει τα προβλήματα, όσο αφορά την συγκρισιμότητα των οικονομικών καταστάσεων των οικονομικών μονάδων, εμφανίζει ένα σημαντικό μειονέκτημα. Η αξία του χρήματος διαχρονικά μεταβάλλεται. Για τον λόγο αυτό η επιστήμη της λογιστικής έχει θεσπίσει την ακόλουθη λογιστική αρχή, ώστε να περιοριστούν οι επιπτώσεις της μεταβολής της αξίας του χρήματος στην παροχή πληροφόρησης προς τους τρίτους ενδιαφερόμενους.

5. Η αρχή της σταθερότητας της νομισματικής μονάδας (Stability of Monetary Unit Principle).

Όπως ήδη έχει αναφερθεί, η θέσπιση της αρχής αυτής είναι αποτέλεσμα της μεταβολής της αξίας του χρήματος διαχρονικά. Συγκεκριμένα, για να είναι δυνατή η σύγκριση των οικονομικών δεδομένων μίας οικονομικής μονάδας με αυτά των άλλων επιχειρήσεων, η λογιστική επιστήμη θεωρεί ότι η αξία του χρήματος παραμένει σταθερή στην διάρκεια των ετών, δηλαδή, ότι δεν εμφανίζονται στην οικονομία πληθωριστικές ή αντιπληθωριστικές πιέσεις, οι οποίες αλλοιώνουν την πραγματική εικόνα της λογιστικής μονάδας διαχρονικά. Βέβαια, η αρχή αυτή μας λύνει μέρος του προβλήματος της συγκρισιμότητας των οικονομικών δεδομένων των επιχειρήσεων, δεν λύνει όμως το πραγματικό πρόβλημα, που είναι η απόδοση της πιστής εικόνας της οικονομικής μονάδας διαχρονικά προς τον τρίτο ενδιαφερόμενο. Με το πρόβλημα αυτό και συγκεκριμένα με την επίδραση της μεταβολής της αξίας του χρήματος στα λογιστικά δεδομένα της επιχείρησης, ασχολείται ένας εξειδικευμένος κλάδος της λογιστικής, η λογιστική πληθωρισμού.

6. Η αρχή του ιστορικού κόστους (Historical Cost Principle).

Σύμφωνα με αυτήν την αρχή, η απόδοση σε χρηματικές μονάδες της αξίας των μέσων δράσης μίας οικονομικής μονάδας γίνεται στο ιστορικό τους κόστος, δηλαδή στην αξία απόκτησής τους. Η χρήση της αξίας αυτής είναι εύκολη και αποδεικνυόμενη αντικειμενικά, διότι εμφανίζεται στο παραστα-